

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

**Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета у високом образовању**

Број: 612-00-00607/5/2020-03

Датум: 10. 09. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 23. став 9. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), члана 30. став 1. и члана 33. Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, број 67/21) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00607/4/2020-03 од 09. 09. 2021. године, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е
о акредитацији студијског програма

Докторске академске студије (ДАС) – Педагогија, за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Универзитет у Београду – Филозофски факултет**, са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, ПИБ: 100050474, Матични број: 07003269.

Имајући у виду да је Установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС” број 13/2019), студијски програм **Докторске академске студије (ДАС) – Педагогија** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Педагошке и андрагошке науке за упис **10 (десет) студената** у седишту Установе.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета
Број: 612-00-00607/4/2020-03
Датум: 09. 09. 2021. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), члана 30. став 1. и члана 33. Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, број 67/21), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној дана 09. 09. 2021. године, донела је

ОДЛУКУ
о акредитацији студијског програма
Докторске академске студије (ДАС) – Педагогија

Утврђује се да **Универзитет у Београду – Филозофски факултет**, са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, ПИБ: 100050474, Матични број: 07003269, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Докторске академске студије (ДАС) – Педагогија**, и то у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Педагошке и андрагошке науке за упис **10 (десет) студената** у седишту Установе.

На основу ове одлуке, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању ће донети уверење о акредитацији студијског програма из става 1. ове одлуке.

Образложење

Високошколска установа **Универзитет у Београду – Филозофски факултет** (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, је дана 29. 12. 2020. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **Докторске академске студије (ДАС) – Педагогија** (у даљем тексту: СП) под бројем 612-00-00607/2020-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је Поткомисију за образовно-научно

поље Друштвено-хуманистичке науке (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о захтевима за акредитацију.

Комисија је усвојила Предлог за именовање рецензентске комисије на седници одржаној дана 11. 03. 2021. године, а директор Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању именовао је рецензентску комисију дана 15. 03. 2021. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 07. 06. 2021. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и евентуалне оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираног СП, и поднела га Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је поднела Извештај о оцени испуњености стандарда за акредитацију СП (у даљем тексту: Извештај) у коме је утврдила да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма и предложила Комисији да донесе одлуку о акредитацији СП из диспозитива.

Комисија је, на седници одржаној дана 09. 09. 2021. године, на основу Извештаја Поткомисије и Извештаја РК, донела **Одлуку о акредитацији студијског програма Докторске академске студије (ДАС) – Педагогија**, који се реализује на ВШУ у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке.

Констатује се да је ВШУ доставила документацију у складу са захтевима Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС” број 13/2019) дана 29. 12. 2020. године.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних Стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама.

Посебан стандард: Компетентност високошколске установе за реализацију докторских студија

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Филозофски факултет Универзитета у Београду изводи докторске студије од њиховог увођења у високошколски систем Републике Србије. Студијски програми и програми појединачних предмета унапређују се у сваком акредитационом циклусу, о чему рачуна воде комисије за акредитацију појединачних одељења, Управа и органи Већа. Факултет редовно обнавља акредитацију НИО од када је и тај механизам уведен у домаћи сектор науке и високог образовања и остварује јединство научноистраживачког и наставног рада када је о докторским студијама реч. У саставу Факултета ради шест научно-истраживачких института, четрнаест научно-истраживачких центара и једна научна збирка. У претходном петогодишњем периоду одбрањен је велики број радова. Прегледом документације, у опису Стандарда и табела које су приложене су у потпуности сагласни.

- Број одбрањених магистарских теза 1090.
- Број одбрањених докторских дисертација у високошколској установи је 288.
- Укупан број студената који су завршили студије у високошколској установи 3819
- На Факултету је ангажовано 279 наставника.

- Укупан број радова у научним часописима са листе МНТР је 3461, а у последњих пет година је 646. Број радова по наставнику је 12.

У оквиру Табеле П.2. достављен је табеларни приказ пројеката који се реализују на Универзитету у Београду, према научним пољима. Укупан број пројеката који се тренутно реализује у високошколској установи (Филозофски факултет у Београду) је 133, од тога пројекти МПТР 60 и 73 међународна. Наведени су и сви називи пројеката.

У Табели П.4. наведена су имена наставника који су укључени у пројекте, према називима пројеката и позицији- 249 наставника. У опису Стандарда је наведено да је то 84% од укупног броја наставника.

У Табели П.5. је дат преглед научноистраживачких и уметничкоистраживачких резултата у установи у претходној школској години. Тај број је 1284, а радови припадају свим категоријама

У претходној години Факултет је остварио сарадњу са 23 различите установе у земљи и иностранству и са 44 универзитета (научноистраживачки пројекти и размена студената, наставника, сарадника и ненаставног особља

У Табели П.6. је наведено 67 установа са којима Факултет сарађује и земље у којима се оне налазе.

У Табели П.7 је приказана листа наставника запослених са пуним радним временом који су били ментори у изради доктората. На студијском програму за Педагогију, Антонијевић Радован и Тадић Александар

Достављене су табеле и прилози:

- Табела П.1. Збирни преглед броја одбрањених теза и објављених публикација.
- Табела П.2. Збирни преглед научноистраживачких и уметничкоистраживачких пројеката који се тренутно реализују на универзитету.
- Табела П.3. Листа научноистраживачких и уметничкоистраживачких пројеката који се тренутно реализују у високошколској установи.
- Табела П.4. Листа особља високошколске установе укљученог у научноистраживачке и уметничкоистраживачке пројекте.
- Табела П.5. Збирни преглед научноистраживачких и уметничкоистраживачких резултата у установи у претходној школској години.
- Табела П.6. Листа установа у земљи и свету са којима високошколска установа сарађује
- Табела П.7. Листа наставника запослених са пуним или непуним радним временом који су били ментори у изради доктората.
- Прилог П.1. План научноистраживачког рада Филозофског факултета у Београду.
- Прилог П.2. Одлука о акредитацији научноистраживачке организације Бпој: 660-01-00002/10 од 02.07.2019. године, Министарство просвете, науке и технолошког развоја-Одбор за акредитацију научноистраживачких организација.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 1: Структура студијског програма

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Студијски програм Докторских академских студија педагогије садржи дефинисан назив, као и општи циљ и исход студијског програма. Врста студија, исход процеса учења, као и академско звање које се стиче након завршетка студија дефинисани су у складу са Упутствима и Стандардима, Законом о високом образовању, Националним оквиром

квалификација и Правилником о листи стручних, академских и научних назива. Програм траје три годину и има укупно 180 ЕСПБ распоређених у шест семестара.

Стандардом 1 дефинисана је и структура курикулума који садржи један обавезни и 6 изборних предмета, и укључује предмете који се односе на израду и припрему докторске дисертације. Обавезни предмет који је предвиђен у првом семестру је Теоријско-методолошки проблеми педагогије (10 ЕСПБ). Изборни предмети су распоређени у шест изборних блокова од првог до четвртог семестра и обухватају области опште педагогије, историје педагогије, методологије, дидактике, школске и предшколске педагогије. У сваком изборном блоку поноћен је двоструко већи број предмета у односу на број предмета које студент бира. У првом семестру бира се један предмет од 11, у другом семестру бирају се два предмета од понуђених 17, у трећем један од 12 понуђених предмета и у четвртом семестру бирају се два предмета од 14 понуђених. У погледу бодовне вредности предмета, предвиђено је да обавезан предмет Теоријско-методолошки проблеми педагогије носи 10 ЕСПБ, као и сви изборни предмети носе по 10 ЕСПБ. Студијским програмом предвиђени су предмети који се односе на израду докторске дисертације: у првом семестру Израда пријаве дисертације и СИР (по 5 ЕСПБ); у другом семестру Израда пријаве дисертације и СИР (по 5 ЕСПБ); у трећем семестру Одбрана предлога теме докторске дисертације и СИР (по 10 ЕСПБ), у четвртом семестру Израда дисертације 1 (10 ЕСПБ); у петом семестру Израда дисертације 2 и СИР (по 10 ЕСПБ); и у шестом семестру Израда дисертације 2, СИР и Одбрана докторске дисертације (по 10 ЕСПБ). Предмети који се односе на израду докторске дисертације носе укупно 90 ЕСПБ чиме је испуњен услов да минимум 50% ЕСПБ на докторским студијама припада овим предметима.

У оквиру Стандарда 1, наведено је да упис у прву годину докторских академских студија врши на основу конкурса који садржи: број студената за сваки студијски програм, услове уписа, мерила за утврђивање редоследа кандидата, рокове и начин подношења жалби, висину школарине за самофинансирајуће студенте. Студијски програми докторских академских студија и ближи услови конкурса објављени су на сајту Факултета. Спецификовани су услови за упис на овај студијски програм који су детаљно дефинисани и појашњени у опису Стандарда 1.

Додатно, у оквиру описа Стандарда 1 предвиђен је начин избора предмета из других студијских програма при чему студент бира изборне предмете из других студијских програма са листе изборних предмета докторских студија Факултета и/или Универзитета, у договору са ментором и у зависности од теме докторске дисертације, а у складу са Правилником о изборним предметима Факултета. Такође, дефинисани су услови за прелазак са других студијских програма и студент може прећи са других програма уколико положи диференцијалне испите које утврђује Одељење на основу увида у студијски програм са којег прелази. Процедура преласка утврђена је Статутом Факултета. Студијским програмом нису предвиђени посебни предуслови за упис предмета, осим услова утврђених законом, изузев за предмет Обезбеђивање квалитета школског учења/наставе за који је предуслов положени курс из психологије учења/наставе или педагошке психологије на основним или мастер студијама.

У оквиру Извештаја о самовредновању - Стандард 4: Квалитет студијског програма, Установа је доставила анализу и самовредновање за све студијске програме обједињено који се реализују на Установи. Наведено је које су то кључне/генеричке компетенције које се развијају и обезбеђују након завршених основних, мастер и докторских студија. У делу Извештаја о квалитету студијских програма, истакнуто је да се квалитет студијских програма надзире праћењем и проверавањем циљева студијског програма помоћу радног оптерећења студената и осавремењивањем садржаја. Установа је

за потребе састављања Извештаја о самовредновању спровела анкету међу послодавцима и испитала њихово мишљење о стеченим квалификацијама дипломираних студената. Додатно, извршено је анкетирање дипломираних студената који су завршили овај факултет у којима су изнели своје мишљење, предлоге и сугестије о квалитету студијских програма и постигнутим исходима учења.

Факултет има донете и усвојене одредбе које се односе на организацију и начин извођења наставе на основним, мастер и докторским академским студијама, као и дефинисане облике наставе и обезбеђивање услова за квалитетно извођење наставе, информисање студената о начину организовања и времену одржавања свих облика наставе, упис на студије, правила студирања, провера знања и оцењивање, напредовање студената, и друга питања у вези са наставом на Факултету. Сва ова питања у вези са студирањем, организацијом и студијским програмом ближе су дефинисана Статутом Филозофског факултета и одговарајућим правилницима, тј. правилима студија.

Установа је приложила податке о проценту дипломираних студената, у односу на број уписаних, у академској 2015/16, 2016/17 и 2017/18 години, у оквиру акредитованих студијских програма, чиме је указана и документаована пролазност и успешност окончања студија у предвиђеном року. Достављени су и резултати студентског вредновања квалитета студијских програма.

На основу урађеног извештаја о самовредновању, SWOT анализе, приложених прилога и анализа, закључује се да се у на нивоу Установе спровode адекватне мере контроле и унапређења квалитета. У оквиру Стандарда 4, приказана је и SWOT анализа која је је урађена за укупно 32 студијска програма заједно који се реализују на Установи. Том приликом указано је да предности и могућности студијских програма, али су приказани и ризици, као и слабости које су уочене током реализације програма. Креирани су и дефинисани предлози мера ради унапређења квалитета студијских програма.

У оквиру документације за акредитацију овог студијског програма и Извештаја о самовредновању Установе достављен Извештај о самовредновању Одељења за педагогију и андрагогију који обухвата анализу квалитета студијског програма Докторских академских студија педагогије. У Извештају су детаљно анализирани сви аспекти реализације и квалитета студијског програма са приложеним релеватним прилозима, резултатима и индикаторима праћења и контроле квалитета. У оквиру достављеног Извештаја о самовредновању и посебно Стандарда 4 - Квалитет студијског програма, извршена је анализа квалитета различитих аспеката студијских програма докторских академских студија педагогије који се реализују на Факултету. Приказан је кратак историјат Одељења за педагогију и студија педагогије на Филозофском факултету у Београду, дат је опис актуелног стања и приложени су подаци о студијском програму. Анализирани су аспекти студијских програма који се односе на структуру студијског програма и мапирање предмета, оптерећење студената, евалуацију студената, партиципацију студената у процесу оцењивању квалитета, осавремењивање садржаја, квалитет наставног кадра, квалитет уџбеника и потребне литературе и др. Достављени су прилози који потврђују реализовану евалуацију од стране студената и послодаваца. У оквиру Стандарда 4, приказана је и SWOT анализа која је је урађена за сваки од наведених аспеката Извештаја о самовредновању студијског програма. Том приликом указано је на предности и могућности, али су приказани и ризици, као и слабости које су уочене током претходних година реализације програма. Креирани су и дефинисани предлози мера ради унапређења квалитета студијских програма.

У извештају о самовредновању Установе наведено је да су Извештаји о самовредновању појединачних студијских програма који се реализују на Филозофском факултету Универзитета у Београду са свим пратећим табелама и прилозима доступни

преко линка: <http://www.f.bg.ac.rs/zaposleni/samovrednovanje>. Међутим, доступни су Извештаји за три студијска програма која се реализују на Факултету, док је извештај за студијски програм Докторских академских студија педагогије достављен у оквиру целокупне документације.

У оквиру Извештаја о смаовредновању у делу о Квалитету докторских студија (Стандард 15) - наведено је да су сви програми докторских студија на Факултету регулисани Правилима докторских студија и Статутом факултета (прилози су достављени у оквиру Извештаја). За праћење и унапређење квалитета докторских студија надлежна је Комисија за докторске студије, као и Декан, Проректор за наставу, Комисија за обезбеђивање квалитета и самовредновање, управници одељења и наставници који учествују у реализацији програма докторских студија Факултета.

На основу достављених прилога и података закључује се да је на Филозофском факултету у периоду од 2015. до 2018. године одбрањено 180 докторских дисертација. Додатни индикатори квалитета огледају се у броју наставника који су ангажовани на научноистраживачким пројектима, као и континуираном праћењу наставног рада, истраживачког рада студената докторских студија, као и рада ментора. Одбрањене докторске дисертације депонују се у библиотекама факултета, као и другим репозиторијумима предвиђеним правилима Универзитета у Београду. Факултет обезбеђује јавну доступност реферата о прихватању дисертације у складу са правилима о поступку оцено и одбране као правилима провере оригиналности докторских дисертација.

У оквиру Стандарда 15 урађена је и SWOT анализа у којој су јасно истакнуте све предности и снаге програма докторских студија, али је указано и на могућа ограничења и изазове у реализацији ових студија. Такође, дефинисани су и предлози мера и активности за систематско праћење и периодичну проверу квалитета које су предвиђене и на основу добијених резултата анкета студената и послодаваца.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 2: *Сврха студијског програма*

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

На основу увида у структуру програма Докторских академских студија педагогије може се закључити да су предвиђени предмети (од чега је један обавезан предмет у првом семестру и шест изборних предмета од првог до четвртог семестра) адекватно распоређени и да обавезни предмети који се односе на израду докторске дисертације чине 50% укупних ЕСПБ. Студијски програм је конципиран тако да својим садржајем, циљевима и сврхом представља наставак и надоградњу знања и компетенција студената стечених на основним и мастер академским студијама, али да се при томе додатно развијају и унапређују компетенције за научно-истраживачки рад. Предмети својим садржајем омогућавају потребну теоријску и методолошку припрему за истраживачки рад у оквиру теме докторске дисертације, али и разумевање ширих процеса и делатности у оквиру васпитања и образовања.

Сврха овог студијског програма јасно је формулисана и односи се на образовање стручњака који ће уз помоћ теоријских знања и развијених професионалних компетенција бити у стању да разумеју и анализирају процесе и делатности васпитања и образовања у њиховој укупној културној, историјској, цивилизацијској, друштвеној, индивидуалној, као и институционалној димензији. Такође сврха програма је и да образује студенте који ће моћи критички да преиспитују, развијају и унапређују педагошку науку и праксу у различитим сферама професионалног рада, узимајући у обзир савремена научна сазнања, друштвене потребе и кретања и индивидуалне потенцијале и права.

У складу са тако дефинисаном сврхом програма, наведено је и да овај студијски програм оспособљава докторе педагошких наука за самостални научноистраживачки рад, јер се одвија кроз изучавање специфичних теоријско-методолошких и истраживачких проблема педагошке теорије и праксе и кроз студијски истраживачки рад. Сврха докторских студија јесте развој науке, критичког мишљења и образовање кадрова способних да самостално воде оригинална и друштвено и научно релевантна истраживања и новим сазнањима доприносе развоју науке и општем развоју друштва.

Студенти након завршених Докторских академских студија педагогије стичу звање Доктор наука-педагогија како је и предвиђено Правилником о Листи стручних, академских и научних назива (Сл. гл. бр. 112/08, 81/10, 39/11 и 88/17).

Студијски програм креиран је тако да кандидатима обезбеђује највиши ниво професионалних компетенција: теоријских знања, техника, вештина и стратегија професионалног деловања и научноистраживачког рада и представља наставак формалног образовања које се стиче на основним и мастер академским студијама педагоје на Филозофском факултету.

Сврха студијског програма Докторских академских студија педагогије, усаглашена је са основним задацима и циљевима Филозофског факултета Универзитета у Београду што се може закључити на основу датог Прилога 1.1 Публикација установе.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Студијски програм Докторских академских студија педагогије има дефинисан општи циљ који подразумева оспособљавање и образовање кандидата за теоријски, истраживачки и практични рад у области педагогије, за праћење савремених токова и критичко сагледавање промена у теорији и пракси васпитања и образовања, као и за компетентно процењивање њихових ефеката и значаја за развој ове делатности и стицање највишег степена академског образовања – научног назива доктора наука у области педагогије. У том смислу, општи циљ овог студијског програма представља наставак и надоградњу циљева који су дефинисани градуално у оквиру програма основних и мастер академских студија педагогије. Стандардом 3 дефинисани су и специфични циљеви овог студијског програма који се односе на оспособљавање студената за самосталан истраживачки рад, интердисциплинаран приступ истраживачким проблемима, презентовање научних резултата и учешће у креирању научних знања и резултата.

У складу са тако постављеним општим циљем, дефинисани су и специфични циљеви студијског програма који се односе на развој научно-истраживачких компетенција и вештина и подразумевају оспособљавање студената за контекстуални и интердисциплинарни приступ у проучавању педагошких феномена, за самостално организовање и остваривање научних истраживања, као и за укључивање у националне и међународне научно-истраживачке пројекте.

Додатно, циљеви студијског програма усмерени су на рад педагога у пракси и непосредан васпитно образовни рад и подразумевају оспособљавање студената за самостално решавање практичних проблема у области васпитања и образовања и развијање истраживачке радозналости, научне отворености, критичког става према теоријским налазима и истраживачким резултатима, развијање спремности за сталним преиспитивањем могућности и домета педагошке науке, за сагледавање вредности и ограничења васпитне праксе.

Такође, циљеви студијског програма усмерени су и на оспособљавање за разумевање и критичко преиспитивање педагошке науке и васпитања и образовања као облика друштвене праксе; развијање свести о потреби континуираног професионалног развоја; развијање академских и професионалних вештина неопходних за развој и популаризацију педагошке науке и унапређивање васпитно-образовне праксе.

На основу прилога 1.1 Публикација Установе и званичне интернет странице Филозофског факултета Универзитета Београду, утврђено је да су дефинисани циљеви овог студијског програма усклађени са задацима високошколске установе, као и циљевима других студијских програма који се реализују на Установи и посебно са циљевима основних и мастер академских студија педагогије.

Студијски програм је конципиран тако да се кроз предвиђени обавезни предмет у првом семестру (Теоријско-методолошки проблеми педагогије), обавезне предмете који се односе на припрему и израду докторске дисертације, као и изборних предмета који су предвиђени програмом, обезбеђује остваривање дефинисаних циљева програма. Програм омогућава студентима да бирају изборне предмете у првом, другом, трећем и четвртном семестру, чиме је студентима омогућено да додатно профилишу своје студије. У групи изборних предмета начазе се и предмети који се односе на друге научне области (психологија, социологија, филозофија и др.) чиме се додатно пружа могућност студентима за интердисциплинарно проучавање одређених тема. Овако конципирани студијски програм омогућава остварење посебних циљева програма који су усклађени са савременим правцима развоја педагошке науке.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

У оквиру Стандарда 4 за студијски програм Докторских академских студија педагогије, дефинисане су опште и предметно-специфичне компетенције које студент стиче након завршетка овог програма. На основу дефинисаних компетенција у оквиру Стандарда 4, закључује се да су оне усклађене са структуром и садржајем студијског програма.

Дефинисане опште компетенције студената односе се на развој вештина које студенту омогућују да самостално решава практичне и теоријске проблеме у области педагогије и развија васпитно-образовну праксу уз употребу научних метода и поступака; самостално идентификује и дефинише истраживачка питања и проблеме, планира и реализује истраживања користећи одговарајуће квантитативне и квалитативне методе и поступке; иницира и укључује се у остваривање националних и међународних научних и развојних пројеката у области теорије и праксе васпитања и образовања; критички анализира, процењује и примењује нова педагошка сазнања и идеје; презентује резултате својих научних истраживања на националним и међународним научним скуповима и у научној периодици и промовише и преноси академској заједници и широј јавности научна знања и идеје; ради као члан истраживачког тима; оригиналним истраживачким радом постиже резултате који проширују границе сазнања у педагогији.

Опште компетенције, дефинисане су у складу са упутством и стандардима за докторске студије и односе се на развој компетенција за научно-истраживачки рад, самосталност и оригиналност у истраживачком раду и способност за презентовање научних резултата и учешће у истраживачким тимовима.

Када су у питању предметно-специфичне компетенције овог студијског програма оне су дефинисане тако да по завршетку студија доктор педагошких наука темељно

познаје и разуме теоријско-методолошке проблеме педагошке науке; сагледава и разуме проблеме васпитања и образовања у друштвеном, културном и институционалном контексту; познаје теоријско-методолошке основе развијања васпитно-образовних програма; тумачи васпитно-образовне феномене и развија васпитно-образовну праксу интегришући сазнања из различитих области педагогије и критички преиспитујући различите педагошке теорије и правце; повезује знања из различитих подручја педагошке науке, као и из других наука и користи их у решавању проблема у области васпитања и образовања; разуме и продуктивно користи савремена знања у области педагогије; користи резултате истраживања за унапређивање васпитно-образовне праксе, промовисање педагошких сазнања и развијање педагошке науке; користи информационо-комуникационе технологије у овладавању знањима у области васпитања и образовања.

Обе групе дефинисаних компетенција студената конкретизоване су на област педагогије и педагошких дисциплина, и научно-истраживачког рада у оквирима педагошких наука. Овако дефинисане компетенције омогућавају студентима даљи професионални развој у науци, образовању и јавном сектору.

У оквиру Стандарда 4 дефинисани су исходи учења за овај студијски програм који подразумевају да ће студент након завршених докторских академских студија педагогије бити у могућности да доприноси проширивању и редефинисању постојећих научних сазнања; самостално идентификује истраживачке проблеме и спроводи фундаментална и примењена истраживања користећи одговарајуће методолошке поступке; презентује стручној и научној јавности резултате истраживања и води аргументовану стручну расправу о значајним питањима педагошке теорије и праксе; развија постојеће и осмишљава нове инструменте за истраживање и унапређивање теорије и праксе васпитања и образовања; проактивно делује и испољава иновативност у развоју педагошке науке и у трансформацији васпитно-образовне праксе; користи рефлексиван приступ у вредновању свог рада и планирању професионалног развоја; компетентно учествује како у педагошким, тако и интердисциплинарним и мултидисциплинарним научним и развојним пројектима националног и међународног карактера; иницира и развија националну, регионалну и међународну научну сарадњу.

Достављен је прилог 4.1 Додатак дипломе који садржи све прописане елементе за све студијске програме који се реализују на Филозофском факултету.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 5: Курикулум

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Структура курикулума обухвата распоред предмета по семестрима, фонд часова активне наставе и број ЕСПБ бодова. Курикулумом се дефинишу обавезни и изборни предмети по обиму, садржају и начину реализације. Курикулум садржи дефинисане основе за самостални истраживачки рад студента. Опис предмета садржи назив, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ, име наставника, циљ предмета са очекиваним исходима (знањима и способностима), предуслове за похађање предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и друге одговарајуће податке.

Докторске академске студије педагогије конципиране су као флексибилан модел студијског програма, базиран на одабиру једносеместралних изборних предмета. Изборни предмети су заступљени у одговарајућем проценту у односу на укупан број ЕСПБ (52,78 %).

Студијски програм докторских студија обухвата један обавезни наставни предмет и шест изборних предмета (које студент бира од 31 понуђеног), студијски истраживачки рад, израду пријаве теме докторске дисертације, одбрану предлога теме докторске дисертације, израду докторске дисертације и одбрану докторске дисертације. Обавезни предмет је Теоријско-методолошки проблеми педагогије. Изборни предмети су из области опште педагогије, историје педагогије, методологије, дидактике, школске и предшколске педагогије. Распоређени су у прва четири семестра. У непарним семестрима бира се по један предмет од 12 (у првом семестру), односно од 13 понуђених предмета (у трећем семестру). У парним семестрима бирају се по два предмета од 16 (у другом семестру), односно од 13 понуђених предмета (у четвртном семестру).

Од укупног броја бодова који припадају предметима предвиђеним студијским програмом (70 ЕСПБ), изборни предмети имају 60 ЕСПБ (85,71%). Програмом је предвиђен студијски истраживачки рад. Израда и одбрана докторске дисертације завршни је део студијског програма докторских студија педагогије.

Обавезни предмет и изборни предмети имају по 10 ЕСПБ (укупно 70).

Осим предавања, у прва три семестра предвиђени су и часови за студијски истраживачки рад (који је везан за предмете), као и за студијски истраживачки рад у функцији израде дисертације (у првом семестру – избор теме и израда библиографије; у другом семестру – израда пројекта истраживања; у трећем семестру – одбрана предлога теме докторске дисертације). Студијски истраживачки рад у 4. 5. и 6. семестру непосредно је у функцији израде дисертације – реализација истраживања, обрада података, интерпретација добијених резултата и писање извештаја о истраживању.

Структура активности студената је разнолика и обухвата: њихову активну партиципацију у настави, континуирани консултативни рад с ментором, истраживачки студијски рад, учешће на научним скуповима, објављивање научних радова у релевантним часописима, израду докторске дисертације.

Поступак пријаве, израде и одбране докторске дисертације се одређује општим актом самосталне високошколске установе, Захтевима везаним за припрему докторске дисертације и Правилима докторских академских студија. У Табели 5.3. су наведени захтеви везани за припрему докторске дисертације.

Високошколска установа је приложила доказ акредитацији за научноистраживачки рад, Статут установе и Правилник о докторским студијама (Правила докторских студија).

Уз Стандард је достављена следећа документација:

- Табела 5.1. Спецификација предмета на студијском програму докторских студија.
- Табела 5.2. Распоред предмета по семестрима и годинама студија.
- Табела 5.3. Захтеви везани за припрему докторске дисертације.
- Табела 5.4. Листа предмета на докторским студијама.
- Прилог 5.1. Статут (прилог је исти као у документацији за установу).
- Прилог 5.2. Књига предмета (у документацији и на сајту институције).
- Прилог 5.3. Правила докторских академских студија (2018. и 2014. и Измене и допуне правила, 2020).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 6: *Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма*

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

На основу приложене документације закључује се да су при конципирању студијског програма докторских студија педагогије узети у обзир програми истог нивоа студија педагогије из 2019/20. године са Шангајске листе универзитета и то: Факултет за психологију и педагошке науке, Универзитет у Лувену, Белгија (Fakulteit psychologie en pedagogische wetenschappen); Институт за педагошка истраживања, Факултет за науке о образовању, Универзитет у Ослу, Норвешка (Pedagogisk forsknings institutt) и Дански институт за педагогију и образовање, Филозофски факултет, Архус универзитет, Данска (Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse).

Усаглашеност студијског програма огледа се у следећем:

- Упоредивањем наставних предмета (курикулума) овога програма са наведеним акредитованим иностраним студијским програмима, запажа се могућност компарације садржаја курикулума и суштинских компетенција, чиме се закључује да је предложени студијски програм упоредив са овим и сличним програмима на иностраним високошколским установама у оквиру европског образовног простора, да прати савремене светске токове и стање науке и струке у образовно-научном пољу у коме се налази, тако да исти обезбеђује очекивани, висок ниво научно-истраживачких компетенција у научној области Педагогија.
- Систем обавезних и изборних предмета омогућава да докторанд конципира индивидуални програм студија усклађен са темом докторске дисертације.
- Докторанду се омогућава комуникација у интернационалној заједници педагошких истраживача и у националним научним конференцијама, као и партиципација у научноистраживачким пројектима који се реализују на Филозофском факултету и на Универзитету.
- Програми појединачних предмета засновани су на савременим научним сазнањима и усмерени на оспособљавање за научноистраживачки рад у општој педагогији и предметно-специфичним педагошким подручјима.
- Израда пројекта, реализација и одбрана докторске дисертације захтева рад докторанда изражен у ЕСПБ. Захтеви који се односе на садржај, обим квалитет и оцењивање докторске дисертације усаглашени су са стандардима на универзитетима у Европи.

Програм је заснован на стратегији научно-истраживачког рада, дефинисаној на нивоу матичног Филозофског факултета, а уз претходно констатује се и да је целовит, свеобухватан и усаглашен са другим програмима на Филозофском факултету.

У складу са претходним је констатација да постоји и суштинска усаглашеност са стратегијама развоја образовања, науке и струке у Републици Србији, чиме је створен простор за обезбеђивање високог нивоа услова за стицање научно-истраживачких компетенција у области педагогије као фундаменталне науке у васпитно-образовној области.

Образложење оцене:

Усаглашеност предложеног студијског програма Докторских академских студија педагогије са иностраним програмима и са програмима на Филозофском факултету рађена је високо професионално, са добрим познавањем светских токова нивоа научне мисли у области Педагогија. Компарација је рађена тако да се усагласе могући и корисни токови, пре свега у садржајном смислу и у погледу компетенција

које савремени научни токови у педагогији промовишу. Усаглашеност овога са научним пројектима и укупном научном оријентацијом Филозофског факултета, добар је индиктор солидне научне подлоге докторског академског програма Педагогије као науке и њене тесне везе са сродним наукама, које су и саме високо повезане са светским токовима наука и области у којима су. Програм обећава могућности за формирање високо компетентних доктора педагогије.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 7: Упис студената

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Увидом у достављену документацију, закључено је да су услови за упис на Докторске академске студије педагогије задовољавајући. Могућност уписа имају студенти који су завршили одговарајуће основне и мастер академске студије са општом просечном оценом најмање 8 и који су остварили највише 300 ЕСПБ бодова, уз публиковане научне радове објављене у часописима са листе ресорног министарства пре уписа на докторске академске студије у складу са општим актима факултета. На докторске студије се могу уписати и лица са завршеним другим мастер академским студијама са најмање 300 ЕСПБ и просечном оценом најмање 8 на основним и мастер академским студијама, ако положи диференцијални испит.

На студијске програме докторских академских студија може се уписати и лице које има академски степен магистра наука. Таквом лицу се може, на лични захтев, признати део садржаја наставног плана магистарских студија, уз могућност одређивања савладавања допунских обавеза. Одлуку о признавању доноси Наставно-научно веће Факултета, односно Веће за студије при Универзитету. Лице са академским звањем магистра наука мора да оствари најмање 90 ЕСПБ бодова на студијском програму докторских студија на који је уписано, а који се односе на истраживање, израду и одбрану докторске дисертације. Иста правила важе и за лица која су започела докторске студије у истој или сродној научној области, а основни услов за све кандидате при упису јесте обавезно познавање једног светског језика.

Неопходна приложена документација је задовољавајућа. Рангирање кандидата на ранг листи утврђује се на основу опште просечне оценом на основним и мастер академским студијама, на основу времена студирања (Прилог 7.1), остварених научних резултата као и резултата на пријемном испиту и квалитетом мотивационог писма. Транспарентност конкурса, ранг листе као и право жалбе кандидата је задовољавајућа. Уједно, на основу достављене документације (Табела 7.1) закључује се да је број студената усаглашен са бројем наставника који могу бити ментори.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Након увида у достављену документацију закључено је да су услови за испуњавање 180 ЕСПБ у оквиру студијског програма Докторских академских студија педагогије одговарајући и прихватљиви за студенте. Број бодова који студенти остварују полагањем испита, студијско истраживачким радовима и израдом и одбраном докторске дисертације је такође адекватан и правилно распоређен на годишњем нивоу, у складу са њиховим оптерећењем, закључак је на основу достављене документације (Прилог 8.2).

Како се настава организује у форми предавања, консултативне или блок наставе, она има интерактивну форму и садржај, те студенти имају могућности консултације са ангажованим наставним особљем око припрема испита, студијско истраживачких радова, израде и одбране предлога докторске дисертације и касније њене одбране у целини, што сматрамо веома задовољавајућим. Обавезе студента су да у трећем семестру пријави и приступи одбрани предлога теме докторске дисертација и да би то учинио успешно има право највише три пута; у супротном губи статус студента.

Образложење предлога теме је предиспитна обавеза коју оцењује ментор са највише 70 поена. Непходно је и да студент има рад који је објављен или прихваћен за објављивање у домаћем часопису са листе ресорног министарства, а који је повезан са садржајем докторске дисертације, у току докторских студија а најкасније до одбране докторске дисертације. Сви горенаведени услови који су потребни да се испуне како би се приступило пријави предлога теме докторске дисертације, па до њене завршнице, јасно су дефинисани Правилницима (Прилог 8.2. и прилог 8. 3). Сви изнети коментари поткрепљени су још једним документом - листом одбрањених докторских дисертација у Установи у претходне три школске године са резултатима који су објављени или прихваћени за објављивање (Табела 8.1), а који показују успешност и квалитет овог студијског програма, али и одличну сарадњу између кандидата и њихових ментора у свим фазама научноистраживачког рада.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 9: Наставно особље

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

На основу достављене документације (Табеле од 6.1. до 6.8 и прилози 9.0. до 9.11) запажа се да је за реализацију студијског програма докторских академских студија педагогије обезбеђено наставно особље које има потребну научну компетентност према условима предвиђним за менторе и према предвиђеном броју студената који се уписују на програм. Компетентност наставника је потврђена резултатима научног рада који су одређени дефинисаним бројем бодова и часописа у којима треба радови да буду објављени - према категоријама (објављеним у признатим монографијама, угледним научним часописима и учешћем како у домаћим, тако и међународним научноистраживачким пројектима), а у складу је са дефинисаним критеријумима за менторство и рад на докторским студијама.

Наставници који имају услова за менторе, такође, испуњавају захтеве у смислу броја бодова у последњих десет година и броја радова објављеним у часописима са утврђене листе. Дакле, компетентност наставника се утврђује на основу: научних радова објављених у међународним часописима, научних радова објављених у домаћим часописима, зборницима са међународних научних скупова, монографија и уџбеника.

На програму докторских студија је ангажован руководилац студијског програма који је одговоран за организацију пријема студената, реализацију наставе, поштовање законских норми и процедура реализације студија од пријема до одбране рада докторанда; ангажован је и одговарајући број наставника који испуњавају стандарде за обављање наставе на овом нивоу. Ово су стално запослени наставници са пуним радним временом који имају предавачко искуство и више година су ангажовани на научним пројектима. Њихове стручне и научне квалификације омогућавају да организују квалитетну наставу која је високо прилагођена избору студената.

Критеријуми за избор наставника који раде са пуним радним временом на Филозофском факултету Универзитета у Београду су одређени, а наставника из других

научних институција који учествују у реализацији докторских студија нема. Компетенције наставника за извођење наставе на докторским студијама документоване су списком радова и подацима о учешћу у домаћим и међународним научноистраживачким пројектима; дефинисна је процедура избора наставника за ментора, као и провера да ли ментор задовољава услове стандарда. Сви наставници испуњавају захтев који се односи на укљученост у научно-истраживачке пројекте.

Дакле, број наставника који испуњавају услове да буду ментори је прилагођен броју студената који се уписују на програм. Компетентност наставника је потврђена резултатима научног рада објављеним у признатим монографијама, угледним научним часописима и учешћем како домаћим, тако и међународним научноистраживачким пројектима, а у складу је са дефинисаним критеријумима за менторство и рад на докторским студијама.

Наведена остварења наставника ангажованих на програму докторских студија омогућују укључивање студената у научно-истраживачке пројекте и интерактивну сарадњу између наставника и студената на припреми и изради докторске дисертације.

Образложење оцено:

Суштинска карактеристи као испуњености овога стандарда је да је за реализацију студијског програма докторских студија обезбеђено наставно особље које има потребну научну компетентност, одговарајући број стално запослених наставника са пуним радним временом и испуњава остале норме из стандарда за докторске студије друштвено-хуманистичког поља. Референтност њихових радова не мери се само по индексираности радова у референтним часописима, него и по ауторитету који уживају у академском простору, региону и шире (Предавања по позиву, уводна излагања на међународним конференцијама, визитинг професори, учешће у комисијама за одбрану дисертација, рецензије...). Једноставно речено, обезбеђен је наставни кадар који добро прати савремена педагошка струјања, као и токове наука на које се педагогија ослања, што ствара солидну основу за добро усмеравање докторанада у научне токове европске и светске педагогије.

Препорука:

Закон дозвољава да ментори буду и доценти, али би добро било да у овим ситуацијама, ако је могуће, уз доцента буде и коментор, који је, бар, у звању ванредног професора.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 9 (девет).

Увидом у приложену документацију установљено је да је обезбеђен одговарајући простор за извођење програма докторских студија. Укупна површина којом Филозофски факултет располаже је 18,853.58м² у два објекта: нова зграда Филозофског факултета површине 14,792.27 м² и стара зграда Филозофског факултета површине 4,061.31м², а укупан број студената на свим студијским програмима је 3965, што износи 4.75м² бруто простора по студенту. Просторни капацитети – амфитеатри, учионице, слушаонице, компјутерске лабораторије, библиотеке, лабораторије, читаонице, сале, просторије за библиотекарке, студентску службу, РДЦ, секретаријат, студентски парламент, наставнички кабинети и друге просторије намењене наставничком особљу, као и остали простори су у складу са потребама образовног процеса. Наставници и сарадници располажу са укупно 229 места у кабинетима укупне површине од 1988,94 м². Према броју наставника и сарадника (272) расположиви капацитет 1,18 наставника и сарадника по кабинету или 7,31м² простора кабинета по наставнику и сараднику. Факултет има обезбеђен простор и

за административне послове. За рад Студентског парламента Факултет је обезбедио просторију површине од 36,20 м².

Студентима је омогућено да користе одељенске библиотеке у чијем саставу се налазе и читаонице. Свака библиотека има сопствени депо у непосредној близини читаонице. За претраживање књижних фондова корисницима стоје на располагању класични лисни каталози (ауторски, предметни), а од 2003. електронски каталог посредством програмског система COBISS.SR. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката. Факултетске библиотеке су саставни део Виртуелне библиотеке Србије ослањајући се на Узајамну библиографско-каталожку базу података COBIB.SR (COBISS/OPAC). У свим читаоницама студентима стоје на располагању терминали, прикључени на академску мрежу, за претраживање електронских каталога и база стручне периодике. Библиотеке набављају стручну литературу куповином, поклонима установа и појединаца, библиотеке у своме саставу имају и више легата наших заслужних научника и јавних радника. Библиотека одељења за педагогију и андрагогију има укупно 107081 библиотечких јединица.

Факултет располаже и одговарајућом техничком опремом за савремено извођење наставе у складу са потребама свих врста и степена студија. Рачунарска централ Факултета поседује комплетну информационо-комуникациону инфраструктуру, са већим бројем савремених онлине сервиса који су стављени на располагање наставницима и студентима, попут Е-леарнинг портала (Moodle платформе), портала за распоред часова и резервацију факултетских ресурса, вебмаил сервиса са персоналним организатором за сваког студента и наставника, као и сервиса за пријављивање испита, вредновање рада наставника. Такође, Факултет је обезбедио сталан приступ различитим врстама информација у електронском облику преко академске мреже КОБСОН, приступ већини страних и домаћих стручних и научних часописа.

Препорука је да се покривеност литературом и опремом и даље континуирано обогаћује актуелним изворима, као и аплицирање код невладиног сектора и приступних фондова Европске уније за добијање донација у виду литературе, софтвера и опреме. Треба наставити са подстицањем перманентног усавршавања ненаставног особља, пратити њихов рад и у складу са стеченим увидима у квалитет њиховог рада предузимати конкретне мере за унапређење функционисања. Континуирано развијати структуру органа управљања у складу са новонасталим потребама доносити мере за унапређивање рада управљачких органа, реализовати едукацију запослених о управљању квалитетом и дефинисати стандарде, надлежности и процедуре одговарајућим актима. Наставити са учешћем у координацији међународних пројеката, међународној размени студената, наставног и ненаставног особља, како би допринели континуираном унапређивању квалитета рада Факултета.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 11: Контрола квалитета

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

У оквиру Стандарда 11 наведено је да Филозофски факултет у Београду редовно прати квалитет програма према процедури која је прецизирана посебним Правилником. Послове вредновања обавља Комисија коју чине представници наставника и студената. Комисија припрема извештај на основу кога се одлучује о мерама за унапређивање квалитета. Додатно, комисија за свако одељење посебно разматра студијски програм и даје предлоге за његово осавремењавање. У оквиру процедуре контроле квалитета наставници

примењују различите поступке евалуације наставе и на основу резултата развијају и мењају програме наставних предмета, при чему посебно воде рачуна о мишљењу студената о квалитету програма и наставе. Студенти активно учествују у процесу вредновања квалитета студијског програма и сваког семестра оцењују педагошки рад наставника.

Филозофски факултет у Београду редовно прати квалитет студијског програма кроз периодичну спољашњу и унутрашњу проверу и предузимање мера за унапређење квалитета у погледу курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања студената, уџбеника и литературе. У Табели 11.1. приказана је листа чланова Комисије за обезбеђење квалитета и самовредновање у Установи, која има тринаест чланова, и то: једанаест из редова наставног особља и два члана из редова студената. Установа је доставила Извештај о самовредновању као и Одлуку о усвојеном Извештају о самовредновању и приложеним документима за обезбеђивање квалитета и самовредновање која је усвојена на седници Наставно-научног већа Филозофског факултета у Београду 11.9.2020. бр. 947/I-III.

У процесу самовредновања, у оквиру Стандарда 1 – Стратегије обезбеђивања квалитета може се констатовати да је Факултет усвојио одређена документа: Статут факултета (Прилог 11.4. Извод из статута), Стратегија обезбеђења квалитета за период од 11.9.2020. године (Одлука Савета Факултета број 960/ 1-2 од 11.9.2020. године – Прилог 1.1.а.), Акциони план за спровођење Стратегије за обезбеђивање квалитета (Одлука Савета Факултета број 960/ 1-3 од 11.9.2020. године – Прилог 1.1.б.), као и Извештај о самовредновању (Одлука Савета Факултета број 960/ 1-1 од 11.9.2020. године и Одлука Наставно-научног већа број 947/ 1-III од 11.9.2020. године – Прилог 1.1.в.). Статутом Факултета и Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђивање квалитета и самовредновање дефинисани су параметри и индикатори квалитета наставног процеса, као и поступци и процеси праћења и контроле и унапређивања наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника. Квалитет наставе обезбеђује се путем интерактивних метода наставе, професионалним радом наставника и сарадника, доношењем и поштовањем наставних планова и предузимањем потребних мера за унапређење квалитета.

У оквиру Стандарда 2 - Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, на основу бројних релевантних докумената разрађени су стандарди и поступци за обезбеђивање квалитета и то кроз бројне акте и правилнике Факултета. Урађена је и анализа при чему су идентификовани јасно дефинисани поступци и процедуре у контроли квалитета, али је примећена и даље мања заинтересованост и мотивисаност запослених да учествују у контроли и обезбеђивању квалитета. Комисија за обезбеђење квалитета и интерну евалуацију Факултета периодично анализира систем квалитета и предлаже превентивне и корективне мере за унапређење стандарда и поступака за обезбеђење квалитета.

У оквиру Стандарда 3: Систем обезбеђења квалитета, Факултет је Статутом и другим општим актима утврдио послове и задатке наставника, сарадника, студената, стручних органа, одељења и комисија за спровођење интерне евалуације. Такође, истакнуто је да је институционални оквир система за обезбеђивање квалитета дефинисан Статутом Филозофског факултета. Формирана је Комисија за обезбеђивање квалитета и самовредновање, у чијем саставу су представници запослених из редова наставника, сарадника, као и представници студената. Комисија је непосредно задужена за спровођење поступака којима се испуњавају стандарди квалитета. Активности и рад Комисије дефинисани су: Статутом факултета, Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђивање квалитета и самовредновање, Правилником о обезбеђивању квалитета и самовредновању и Изменама и допунама Правилника о обезбеђивању квалитета и

самовредновању на Филозофском факултету. Целокупна документација достављена је у оквиру Извештаја о самовредновању.

У оквиру Стандарда 5: Квалитет наставног процеса, предвиђено је систематско праћење квалитета наставног процеса. Наставни процес на Филозофском факултету остварује се применом Статута Филозофског факултета и правила студија: Правила основних академских студија, Правила мастер академских студија, Правила докторских академских студија. Овим документима дефинишу се: основне процедуре (правила) и поступци којима се реализује наставни процес, начин организације наставе на Факултету и обавезе наставног особља и студената у наставном процесу. Контрола квалитета наставног процеса обухвата: анкету студената о квалитету наставног процеса; процедуре и поступке који обезбеђују поштовање плана и распоред наставе; и спроведене активности којима се подстиче стицање активних компетенција, педагошког искуства наставника и сарадника.

Анкетирање студената о квалитету наставног процеса се спроводи за студенте са сва три нивоа студија свих студијских програма и свих модула. Сваке академске године на крају сваког семестра спроводи се анкета студентата који се изјашњавају о квалитету педагошког рада наставника и сарадника код којих су слушали наставу тог семестра, а према унапред утврђеним упитницима. У оквиру Извештаја о самовредновању приложени су резултати студентске евалуације, као и анализа добијених резултата од академске 2013/2014. године све до 2018/2019. године.

На основу претходних резултата студентске анкете, приказано је да однос наставника и сарадника према студентима и њихов професионални став у извођењу наставе (јасно, прегледно излагање, припремљеност, редовност, уважавање коментара студената, примереност начина оцењивања), на свим одељењима Факултета премашују 4,20 на скали од 1 до 5. У оквиру новог Извештаја о самовредновању достављени су детаљно урађени и припремљени резултати студентских евалуација. Додатно, Факултет контролише квалитет наставног процеса путем периодичних анализа успешности (пролазности) студената на свим испитима и свим студијским групама. Резултати анкета студентата у току претходне четири школске године показују да студенти веома високо оцењују припремљеност наставника за наставу и редовност одржавања наставе. Такође, на предлог студената уведена је и студентска евалуација ненаставног особља.

У оквиру Стандарда 6: Квалитет научно-истраживачког уметничког и стручног рада, Факултет прати научни и стручни рад наставника и сарадника. Научно-истраживачка делатност на Филозофском факултету првенствено се одвија у оквиру института, центара или лабораторија појединих одељења. Наставници и сарадници Филозофског факултета учествују научно-истраживачким пројектима које финансира Министарство просвете, науке и технолошких развоја, у пројектима које финансира Министарство за културу и бројним другим различитим пројектима које финансирају друге институције науке и културе у земљи и иностранству. Један од ових пројеката је и први ERC пројекат који се реализује у Републици Србији – BIRTH, финансиран од стране Европског савета. Извештајем се указује и на то да је повећан број младих истраживача који су укључени у реализацију републичких пројеката.

Анализе квалитета научно-истраживачког рада наставника Филозофског факултета указују на значајну научну продукцију која се огледа у бројним презентацијама и излагањима на међународним и националним скуповима, великим бројем објављених монографија, чланака у часописима од међународног и националног значаја и саопштењима на међународним и домаћим скуповима. Посебну пажњу истраживачи су посветили публикавању научних радова у часописима са AHCI/SCI/ERIH листе што је документовано прилозима у оквиру овог Стандарда. Урађена је и SWOT анализа и

дефинисани су предлози мера и активности за унапређење квалитета научно-истраживачког рада.

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета - У Извештају се наводи да су студенти укључени у процес праћења, контроле, обезбеђења и унапређења квалитета и имају своје представнике у органима и стручним телима Факултета (Савет Факултета и Наставно-научно веће, одређене комисије Наставно-научног већа и већа одељења). Истакнуто је и да студенти учествују у редовној евалуацији рада Факултета и евалуацији педагошког рада наставника, наставе и услова рада. Предлог Установе је да се евалуација спроводи електронским путем иако је истакнуто да студенти у већем броју попуњавају евалуацију у папирној форми. Такође, предлог је и да би требало више укључити студенте у рад Наставне комисије ради унапређења квалитета наставе.

Факултет сарађује и са Студентским парламентом, који својим Пословником, поред осталог, предвиђа учествовање у поступку самовредновања Факултета као и разматрање питања и спровођење активности у вези са обезбеђивањем и оценом квалитета наставе, реформом студијских програма, анализом ефикасности студирања, утврђивањем ЕСПБ бодова, унапређењем мобилности студената, подстицањем научно-истраживачког рада студената, заштитом права студената и унапређењем студентског стандарда.

У оквиру Стандарда 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета Филозофски факултет у Београду континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета. Факултет обезбеђује примену утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета путем Статутом предвиђених обавеза руководства Факултета, Комисије за обезбеђивање квалитета и самовредновање, одељења, катедри и стручних служби. На Факултету се обављају периодична самовредновања и провере нивоа квалитета рада, а резултати се објављују на интернет страници Факултета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада ове високошколске установе. Међутим, у извештају о самовредновању Установе наведено је да су Извештаји о самовредновању појединачних студијских програма који се реализују на Филозофском факултету Универзитета у Београду са свим пратећим табелама и прилозима доступни на интернет страници Факултету преко линка: <http://www.f.bg.ac.rs/zaposleni/samovrednovanje>. Међутим, доступни су Извештаји за три студијска програма која се реализују на Факултету, док извештаји за остале студијске програме нису доступни на интернет страници.

На интернет страници Факултета доступни су претходно припремљени Извештаји о самовредновању Установе, неколико извештаја о самовредновању студијских програма, Стратегија о обезбеђењу квалитета, као и Акциони план за спровођење стратегије за обезбеђење квалитета. Информације које су презентоване на интернет страници Факултета обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе.

Установа прати квалитет студијских програма и предузиме мере за унапређење квалитета у погледу свих релевантних аспеката (курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања студената, уџбеника и литературе). Додатно, на основу достављеног Извештаја о самовредновању Установе утврђено је да постоји јасно дефинисана Стратегија обезбеђења квалитета, као и систем обезбеђења квалитета. Установа континуирано прати квалитет наставног процеса кроз студентску евалуацију на свим нивоима студија и након сваке академске године, чиме је и истакнута улога студената у самовредновању и провери квалитета.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 12: Јавност у раду

Утврђено је да је овај стандард оцењен оценом 10 (десет).

На основу достављених прилога (Прилог 12. 1. и прилог 12. 2), Дигиталног репозиторијума, у којем се трајно чувају електронске верзије одбрањених докторских дисертација и сајта Универзитета у Београду (<http://www.bg.ac.rs/sr/upis/doktorske-akademske.php>), Рецензентска комисија је похвалила транспарентност, али и јасност података који се односе на основне циљеве и очекиване образовне исходе у оквиру понуђеног студијског програма. Такође, транспарентни су и други подаци који се тичу листе ментора са детаљним информацијама о њиховим квалификацијама и ангажовању, што је константно доступно јавности за проверу или информисање, захваљујући сајту Установе (<http://www.f.bg.ac.rs>).

Стандард је испуњен у потпуности.

ПРЕПОРУКЕ

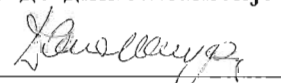
- Препорука је да се у наредном периоду додатно иновирају спискови литературе у неким Књигама предмета новијим библиографским јединицама.
- Препорука је да иако Закон дозвољава да ментори буду и доценти, било би добро да у овим ситуацијама уз доцента буде и коментор који је звању ванредног или редовног професора.
- Значајно је интензивније радити на едукацији и подршци наставника и сарадника за разумевање важности и учешћа у процесу контроле и обезбеђења квалитета наставног рада.
- Препорука је се студенти додатно охрабре и укључе у рад Наставне комисије ради унапређења квалитета наставе.
- Препорука је да се покривеност обавезних и изборних предмета литературом и даље континуирано обогаћује актуелним изворима, као и аплицирање код невладиног сектора и приступних фондова Европске уније за добијање донација у виду литературе, софтвера и опреме.
- Препорука је да се додатно подстиче континуирано усавршавање ненаставног особља, да се прати њихов рад, као и да се реализује едукација запослених значају управљања и обезбеђење квалитета.

На основу свега напред наведеног и предлога Поткомисије, Комисија је на седници одржаној дана 09. 09. 2021. године једногласно донела **Одлуку о акредитацији студијског програма Докторске академске студије (ДАС) – Педагогија**, сагласно члану 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

Председник Комисије

Проф. др Ана Шијачки